

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35052
Nom	Criminologia I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau de Criminologia	Facultat de Dret	1	Anual
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	Facultat de Dret	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau de Criminologia	2 - Criminologia	Formació Bàsica
1923 - Programa Doble Titulación Derecho-Criminología	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GUARDIOLA GARCIA, JAVIER	72 - Dret Penal

RESUM

L'assignatura Criminologia I és una assignatura de formació bàsica, corresponent al primer curs del Grau en Criminologia, amb una càrrega estimada de 9 crèdits ECTS. L'assignatura implica un recorregut històric-conceptual per les diferents propostes de marcs teòrics en la comprensió del fenomen criminal i, per tant, un estudi de diferents paradigmes de comprensió del delicte, delinqüent, víctima i control social del comportament delictiu que servirà com a eina de comprensió o com a marc conceptual per a molts continguts dels estudis del Grau.

L'assignatura implica, juntament amb una aproximació al concepte, objecte i mètode de la disciplina, un recorregut per la història de la Criminologia, i les diferents explicacions (biològiques, psicològiques, sociològiques i integradores) referides al delicte, al delinqüent, la víctima i el control social del comportament delictiu (amb singular estudi dels mecanismes preventius i reactius i de les diferents classes i institucions de control social).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1302 - Grau de Criminologia

- Conèixer i saber aplicar les teories i les tendències més esteses de la criminologia contemporània G: 1 E : 1 , 1 4 i 1 9
- Comprendre la importància de l'explicació científica del fenomen criminal en la seua prevenció / intervenció G : 2 i E : 1 9
- Manejar amb alguna soltesa els conceptes i la terminologia de la criminològica bàsica. G: 1 i E: 14
- Ser capaç de proporcionar una explicació analítica de la diversitat i la desigualtat socials, així com de les seues conseqüències en relació amb el fet delictiu, la victimització i les respostes davant el crim i la desviació. G : 4 i 5 E : 2 2
- Comprendre els fenòmens de control social i desviació en les societats modernes i la seua influència en la criminalitat. G : 8 i E : 2 2
- Identificar la influència dels mitjans de control social en la delinqüència. G: 8 i E: 1

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Conèixer i saber aplicar les teories i tendències més esteses de la Criminologia contemporània

Comprendre la importància de l'explicació científica del fenomen criminal en la seua prevenció/intervenció

Manejar amb certa soltesa els conceptes i la terminologia de la Criminològica bàsica.

Ser capaç de proporcionar una explicació analítica de la diversitat i desigualtat social, així com de les seues conseqüències en relació amb el fet delictiu, la victimització i les respostes al crim i la desviació.

Iniciar-se en el disseny de programes preventius orientats cap al delinqüent i la víctima.

Comprendre els fenòmens de control social i desviació en les societats modernes i la seua influència en la criminalitat.

Identificar la influència dels mitjans de control social en la delinqüència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LA CRIMINOLOGIA COM A CIÈNCIA EMPÍRICA I INTERDISCIPLINAR

- 1.-La Criminologia com a ciència. Concepte.
- 2.-Mètode de la Criminologia: empíric i interdisciplinar. El coneixement científic del fenomen criminal i la crisi del paradigma causal-mecanicista.
- 3.-Criminologia, Política criminal, i Dret penal.

2. L'OBJECTE DE LA CRIMINOLOGIA

- 1.-Concepte criminològic de delictes. Diferents conceptes i crítiques als mateixos.
- 2.-Concepte de delinqüent. Definicions i crítiques.
- 3.-La víctima del delictes: concepte y classes. Victimitació primària, secundària y terciària.
- 4.- El control social: informal i formal; institucions de control social; especial referència al control penal.

3. FUNCIONS DE LA CRIMINOLOGIA

- 1.- Exposició crítica de diverses funcions atribuïbles a la Criminologia. Especial atenció a l'obtenció i anàlisi de informació, prevenció del delictes i reacció al delictes.

4. LA CRIMINOLOGIA CLÀSSICA

- 1.-La Criminologia clàssica.

5. PRIMERES TEORIES CIENTÍFIQUES DE LA CRIMINALITAT

- 1.- L'etapa precientífica de la Criminologia.
- 2.- L'etapa científica de la Criminologia. Escola Positiva: Cesare Lombroso, Enrico Ferri y Raffaele Garofalo.
- 3.- El positivisme criminològic a Espanya.
- 4.- La lluita descoles. Escoles intermitjanes i eclèctiques.

6. EL MODEL BIOLOGICISTA

- 1.-Antropometria, antropologia, biotipologia.
- 2.-Neurofisiologia, sistema nerviós autònom, endocrinologia, bioquímica
- 3.- Sociobiologia.
- 3.-Genètica criminal.

7. EL MODEL PSICOLOGICISTA

- 1.-El nivell inconscient. Atenció a la teoria psicoanalítica.
- 2.-El model psiquiàtric.
- 3.-El model psicològic.
- 4.-Especial referència a la psicopatia.

8. EL MODEL SOCIOLÒGIC. Especial atenció al control social

- 1.-L'Escola de Chicago. Teories ecològiques, espacials i multifactorials.
- 2.-Teories estructurals: funcionalistes o de la anòmia.
- 3.-Teories del procés social.
- 4.-Teories del conflicte.
- 5.-Teories subculturals.
- 6.-Altres teories.

9. TENDÈNCIES CONTEMPORÀNIES EN CRIMINOLOGIA

- 1.- Models d'integració: evolució de teories i nous descobriments. Models dinàmics.
- 2.- Criminologia evolutiva. Estabilitat i canvi; models evolutius; predicibilitat .
- 3.- Discurs, poder i control: especial atenció a la perspectiva de gènere en Criminologia.

10. LA PREVENCIÓ DEL CRIM

- 1.-Concepte i classes de prevenció.
- 2.-Models de prevenció:
 - 2.1.- Models clàssic i neoclàssic. Prevenció general i especial de la pena. Excurs: La pena de mort.
 - 2.2.- Especial atenció al control social
 - 2.3.- Repensant la prevenció...
- 3.-Principals programes de prevenció del delictes. Excurs: Seguretat pública/seguretat privada.

11. ANÀLISI CRIMINOLÒGIC DELS DIVERSOS MODELS I SISTEMES DE REACCIÓ AL DELICTE

- 1.-El model dissuasori.
 - 1.1.- Especial atenció al control social
- 2.-El model resocialitzador. Referència a la legislació penitenciària espanyola.
- 3.-El model integrador. El procés conciliador: les seves fases.
- 4.-El model de seguretat ciutadana.

12. LEGITIMITAT DEMOCRÀTICA

- 1.- Legitimitat democràtica i majories: rellevància en la determinació de les conductes considerades delictives.
- 2.- La importància de la comunicació en democràcia.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Estudi i treball autònom	90,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

En les classes presencials, la docència serà teoricopràctica, assignant especial importància a l'avaluació contínua de l'aprenentatge a través de les activitats disenrotllades en classe, com es posa de manifest en els criteris d'avaluació.

En el disenrotllament de les sessions s'alternaran, doncs, exposicions del professor amb diferents activitats que exigint una implicació activa per part de l'alumne serviran per a disenrotllar, complementar i aplicar els distints continguts de l'assignatura; estes activitats seran objecte d'avaluació. A títol exemplificatiu, es proposaran: comentaris de text (analitzant contribucions teòriques o notícies en mitjans de comunicació), debats sobre qüestions problemàtiques, projecció de documentals o pel·lícules i fòrums de discussió sobre estos, exposició i discussió de treballs dirigits...

El treball de l'alumne fora de l'horari de classes implica tant una labor estrictament individual com a activitats cooperatives; i serà objecte d'avaluació a través: 1) de les proves d'avaluació, 2) de les activitats disenrotllades en classe, i 3) de resultats concrets aportats al professor.

Es proposaran activitats complementàries comunes, que formaran part del programa formatiu i podran incorporar, si és procedent, tasques o labors grupals o individuals susceptibles d'avaluació.

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, a la qual correspon un 30% de la qualificació final, i de la realització de la prova final en la dates fixades per la Facultat, a la qual correspon un 70% de la qualificació final.

Serà necessari obtenir una nota mínima d'aprobat en la prova final per a superar l'assignatura, amb independència de la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

L'annex del professor detallarà les condicions de l'avaluació contínua i el caràcter oral o escrit de la prova final, així com si es realitzarà una prova parcial, de caràcter alliberador o no, en les dates fixades per la Facultat.

Els alumnes que no realitzen l'avaluació contínua es podran presentar a la prova final en primera convocatòria, i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que aquesta prova té en la qualificació final (un 70%), de manera que, com a màxim, es podrà obtenir un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Si l'annex del professor preveu que hi haja alguna activitat recuperable, determinarà la forma d'obtenir la qualificació de la/s mateixa/s en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- García-Pablos de Molina, A.: Criminología. Una introducción a sus fundamentos teóricos, Valencia, 2016. Tirant lo Blanch.
- Cid Moliné / Larrauri Pijoan: Teorías criminológicas: explicación y prevención de la delincuencia, Barcelona, 2001. Bosch.
- Redondo Illescas / Garrido Genovés: Principios de Criminología, Valencia, 2013. Tirant lo Blanch.
- Serrano Maíllo, A.: Introducción a la Criminología, Madrid, 2009. Dykinson.
- Larrauri, Elena: Introducción a la Criminología y al sistema penal, Trotta, 2018.
- Serrano Maíllo, A.: Teoría criminológica. La explicación del delito en la sociedad contemporánea, Madrid, 2017. Dykinson.

Complementàries

- García-Pablos de Molina, A.: Tratado de Criminología, Valencia, 2014. Tirant lo Blanch.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Tenint en compte l'assignació d'aules prevista per la Facultat de Dret, en principi es preveu per a aquesta assignatura la impartició totalment presencial (en aula per a tot l'alumnat) de les hores de classe assenyalades en la guia docent; i per tant, no cal afegir precisions especials per al curs 2020-2021.

Si l'evolució de la situació sanitària imposara restriccions que impediren el seguiment presencial de la classe simultàniament per tots els matriculats, s'assenyalarien torns alterns d'assistència a classe per setmanes per a l'alumnat, retransmetent-se de manera síncrona (streaming) la sessió per als qui no hagueren d'acudir a les classes cada setmana; en tal cas, l'alumnat rebria unes setmanes les sessions presencialment a l'aula i altres setmanes sessions per videoconferència en el mateix horari lectiu.

Finalment, si l'evolució de la situació sanitària obligara a suspendre la docència presencial, es mantindrà la docència a través de la retransmissió de les classes per videoconferència en l'horari lectiu habitual.

En aquests dos últims casos, si per raons tècniques la retransmissió síncrona de la classe en l'horari lectiu habitual no fóra possible, o per raons pedagògiques el professorat ho estima oportú per a part del temari, se substituirà aquesta retransmissió síncrona per la posada a disposició en aula virtual d'enregistraments i/o materials, enllaços o referències que permeten seguir la matèria corresponent de manera asíncrona –no exigint mai disponibilitat en franges horàries estrictes fora de l'horari lectiu de l'assignatura i les activitats complementàries programades–. En qualsevol cas, es garantirà la possibilitat de realitzar a distància les activitats d'avaluació contínua que l'alumnat no puga, per raó dels torns d'assistència, realitzar a l'aula.

La realització de proves parcials en gener, quan estiga prevista en l'annex del professorat, queda en tot cas condicionada a què estes puguen realitzar-se de forma presencial.